

Groningen kijkt naar tiny ecodorpjes op boerenland

In de Brabantse Peel is inmiddels de eerste van 10.000 tiny houses op boerenland geplaatst. Op de foto het interieur van een tiny house in Hardegarijp. FOTO: MILL HOME

ERIK VAN DER VEEN

GRONINGEN Tiny ecodorpjes op boerenland? De provincie kijkt of dat Brabantse idee ook een haalbare kaart is op het Groningse platteland.

In het Brabantse en Limburgse Peelgebied hebben ze ambitieuze plannen. Binnen tien jaar moeten er 10.000 tiny houses verrijzen op boerenland. Ingebed in 3500 hectare nieuwe natuur en nieuw bos. Tien miljoen bomen worden geplant voor de plannen van de initiatiefgroep Peel Natuurdorpen. Regiobestuurders zijn enthousiast.

Het mes snijdt aan alle kanten. Het geeft lucht op de overspannen huizenmarkt, het biedt ruimte voor de groeiende vraag naar tiny houses én het is goed voor de natuur en de boerenportemonnee. In de Peel meldden zich in korte tijd tweeduizend kandidaat-bewoners plus 25 boeren die graag willen aanhaken.

Fractievoorzitter Ankie Voerman van de Partij voor de Dieren in Provinciale Staten van Groningen las erover en was direct enthousiast. „Ik vind het zó'n mooi idee. Ik dacht: daar moeten wij ook iets mee.“ Voerman drong met steun van SP en GroenLinks aan op onderzoek naar de toepasbaarheid in Groningen en wist ook gedeputeerde Mirjam Wulfse warm te krijgen voor het idee.

Het provinciebestuur neemt het Brabantse idee mee in het lopende onderzoek naar de behoefte om te

wonen in buitengebied, zegde Wulfse toe in de laatste Statenvergadering voor de zomer. Daarbij wordt niet alleen de vraag in kaart gebracht, maar ook de obstakels die dat in de weg staan.

Groningse plattelandsgemeenten geven volgens de gedeputeerde aan dat zij graag meer ruimte zouden hebben om bijvoorbeeld boerderijen die leeg komen te staan in buitengebied, te verbouwen tot huizen. De provinciale omgevingsverordening staat dat nu niet of slechts mondjesmaat toe.

Dat kan een obstakel zijn bij het ontwikkelen van een nieuwe bestemming voor leegstaande boerderijen. De provincie kijkt daarom of de regels moeten en kunnen worden versoepeld in de nieuwe omgevingsvisie waar ze nu aan werkt. Dat kan helpen om nieuwe wooninitiatieven rendabel te krijgen.

Als het aan Voerman ligt gaat zo'n versoepeling er zeker komen voor tiny houses op landbouwgrond. Ze ziet veel positieve punten in 'landschapslandbouw', zoals de Brabanders hun concept noemen. „Voor het Groningse ommeland betekent het nieuwe inwoners en minder vergrijzing, steden krijgen een beetje meer lucht wat betreft het woningtekort en de natuur en biodiversiteit varen er wel bij.“

Daarbovenop biedt het boeren mogelijk een nieuw verdienmodel, denkt het PvdD-Statenlid. Landbouwers kunnen zelf tiny houses neerzetten en verhuren óf onrendabele

'Nieuwe inwoners, minder vergrijzing, steden krijgen een beetje meer lucht'

overhoekjes op hun bedrijf verpachten aan woongroepen om er ecodorpjes te realiseren. Die zijn in Voermans visie volledig zelfvoorzienend: 'off grid' ofwel los van het energie- en waternet. Hoge investeringen zijn daarvoor niet nodig en de impact op het land is minimaal.

„Wij krijgen altijd het verwijt: de Partij voor de Dieren is tegen de boeren“, zegt Voerman. „Dat is onterecht. Maar we zien wél dat we toe moeten naar een ander systeem. Hoe je het ook wendt of keert: het huidige model van grootschalige productie voor de wereldmarkt is uiteindelijk niet houdbaar. Kijk om je heen, naar al het overstromingsleed en andere natuurrampen over de hele wereld.“

„Het moet hoe dan ook anders, zo doorgaan kan niet“, zegt Voerman. Dat besef ziet ze ook bij landbouwers groeien. „Veel boeren willen wel anders, maar kunnen dat niet door het systeem waar ze in vast zitten.“ Nieuwe verdienmodellen kunnen de omslag op gang helpen. „Je kunt boeren niet hun boterham afpakken. Als je ze vraagt iets in te leveren, moet je ze ook iets teruggeven.“

Voerman onderkent wel dat ook

bij een versoepeling regels nodig blijven. „Je moet wel goed kijken naar de inpassing in het landschap en de natuur. Je wilt geen verrommeling van het platteland. Bewoners moeten echt willen leven in samenwerking met de natuur.“

In het Zuiden maakt Peel Natuurdorpen ondertussen goede vooruitgang, zegt geestelijk vader Jan Ottens. De stichting hoopt komend jaar te beginnen met een eerste pilotproject in het noordelijke Brabantse deel van het gebied. Op vijf locaties in evenzoveel gemeenten staan 25 boeren in de startblokken voor vijf natuurdorpen.

Op zijn eigen bedrijf in het dorp Zeeland heeft Ottens onlangs een eerste demolocatie gerealiseerd: een tiny house in een stuk nieuw bos, met houtwallen en heggen, omringd door kruidenrijk grasland. Precies zoals Ottens en zijn stichting het voor zich zien.

Boeren, burgers én bestuurders van de Peelgemeenten kunnen er kijken hoe dat in de praktijk werkt: landschapslandbouw. Veel lokale bestuurders hebben het initiatief enthousiast omarmd. De pas afgezwaaide burgemeester van Boekel, Pierre Bos, is voorzitter van de stichting.

Die steun is belangrijk, zegt Ottens. Net als alle landelijke aandacht die het project krijgt. „Deze combinatie van wonen, natuur en landbouw is zo revolutionair dat boeren, burgers en bestuurders eraan moeten wennen.“